

RIA BORKENT

*Huis aan
de Handelskade*

MOZAÏEK | ROMAN

Huis aan de Handelskade

RIA BORKENT

*Huis aan
de Handelskade*

Roman

Uitgeverij Mozaïek • Utrecht

Ontwerp omslag: Studio Ron van Roon
Lay-out en dtp binnenwerk: Gewoon Geertje

ISBN 978 90 239 5528 3
ISBN e-book 978 90 239 5529 0
NUR 301

© 2019 Uitgeverij Mozaïek, Utrecht
www.uitgeverijmozaiek.nl

Alle rechten voorbehouden

Uitgeverij Mozaïek vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

‘Na talloze vorderingen mijnerzijds hebt u eindelijk erkend dat dit huis dat u in 1929 hebt gebouwd, onbewoonbaar is. U bent aansprakelijk en ik hoef dan ook niet voor de kosten op te draaien.’

Brief van madame Savoye aan Le Corbusier, 1937

Proloog

De avond voor de nachtelijke klap loopt Sophie langs het appartementengebouw richting de brievenbus. Maanlicht werpt zijn spiegeling op het dichtvriezende Diep langs de kade. Een stille januariavond. Haar rustige leven zonder maatje.

Hoe lang is Bo nu al dood? Haar nieuwsgierige veldloper, die haar op zoveel tochten door de polder vergezelde, springend, rennend, achteromkijkend. Ze zag het aankomen in het laatste halfjaar. Bo was zestien. Haar gewrichten leken het op te geven, waardoor ze haar lijf moeilijk meer kon dragen. Op grote voeten gleed ze door de kamer. Toen ze door haar achterpoten zakte en niet meer overeind kon komen, moest Sophie haar met beide handen optillen en op de poten terugzetten. Net als de boten die ze hier in Sluisbroek uit het water tillen: met een band om de kiel.

Vanaf de dag dat ze de etensbak voor het eerst niet leeg aantrof, zag ze met pijn in het hart het einde naderen. Als ze thuiskwam ruimde ze de plasjes op waar de hond als een schildpad in lag, de poten wijd. Ach schommelaar, met je grijze snuit, moet je weer door de wasstraat? De zwart-witte vacht leek in plakken tegelijk van de huid af te vallen, zo groot waren de oudroze plekken vel. Het deed haar denken aan eczeem of schurft; de meest vreselijke ziekten kwamen in haar op. Dan knielde ze neer bij het dier en liefkoosde de prachtige kop met kleine gebaren. De dierenarts schreef medicijnen voor tegen pijn, pilletjes die ze in worst verpakt

in de bek legde. Ga dan maar, als je wilt, ga maar, ik red me wel.

Op een morgen lag haar Friese stabij met gestrekte poten in de mand. Toen ze het dier uitdroeg en in haar auto legde, stonden de bomen naakt en rillerig. Een dag die haar meer energie kostte dan een week dossiers doorwerken.

Eerste jaar

1

Zou er iets van de klap te zien zijn? Sophie heeft de gordijnen van haar slaapkamer aan de achterkant van het huis opengetrokken. De bomen staan bladerloos recht. Er ligt een laagje ijs op de singel.

Het was een raar hard geluid vannacht. Eigenlijk waren het twee klappen, een dubbele botsing leek het. Geen sirene, anders had ze het gehoord, ze lag nog een tijd luisterend wakker. Met meer aandacht dan gewoonlijk kijkt ze naar buiten. Niets bijzonders te zien.

Het riet staat te huiveren in het bleke licht, het dunne laagje ijs doet haar denken aan het doorzichtige patroonpapier met talloze lijntjes waarop haar moeder vroeger het radeerwielletje liet schaatsen. Ze ziet de kamer met de trapnaaimachine weer voor zich, sleutels in de fruitmand en een berg schoenen onder de kapstok. Ruim een halve eeuw geleden al. In niets lijkt dat levendige rommelhuis van haar kindertijd op dit chique appartement. Staal, glas, natuursteen... het is allemaal onderhoudsvrij, dat is plezierig op haar leeftijd. Royale strakke vormen, met een vrouwelijke toets in het interieur. Bloemen, boeken en een enkel kunstwerk.

In de badkamer brengt ze haar gezicht tot vlak bij de spiegel en bekijkt de huid van dichtbij. Het is al mooi weggetrokken. Ze tipt wat dagcrème op wangen en hals, wrijft het gelijkmatig uit, en geeft zichzelf een licht spottend knikje. Ochtendgroet aan de alleenstaande, zoals een beetje crème dat is voor de huid.

De woonkamer ligt op het zuiden en is licht en ruim met uitzicht op het Diep. Er staan weinig meubels. Aan de wand haar Braziliaanse oerwoudverleden: geverfde pijlen, een raffiaketting met schelpen en veelkleurige plastic schijfjes. In de hoek een gevlochten palmrieten draagmand met daarin een bamboefluit, twee grashalmmessen, gekregen van een Indiaan die er pijlpunten mee sneed.

Bij het ontbijt slaat ze de lange krantartikelen eerst over, anders komt ze niet aan haar vertaalwerk toe. Het geduld van haar uitgever is maar beperkt. Als de thee bijna op is, gaat haar telefoon.

‘Sophie Roest, goedemorgen.’

‘Mevrouw Roest! Goed dat ik u thuis tref. Met Huiskens, van Handelskade 27. Ik liet net de hond uit, en ik wil u zeggen dat er puin ligt voor uw appartement.’

‘Puin?’

‘U bent toch de voorzitter van de bewonerscommissie? Ik belde de huismeester en die heeft me uw nummer gegeven. Er liggen grote brokken grijze steen verspreid voor het gebouw. Aan de voorzijde.’

De Vereniging van Eigenaren bedoelt hij kennelijk. Ze loopt naar het voorste raam en kijkt naar beneden. Vanaf haar derde verdieping kan ze de stoep net niet zien. Wel het brede Diep, dat stilligt onder een vlies, in afwachting van meer vorst.

‘Heeft u gisteravond ook uw hond uitgelaten?’

‘Jazeker, en toen lag het er niet. Dat zal, laat es kijken, bij elven zijn geweest. Ik weet zeker dat het trottoir toen nog geheel vrij was, ik kon gewoon doorlopen met Roef. En nu ligt er een puinzooi, neem me niet kwalijk dat ik het zeg. Ik dacht, ik zal u maar even op de hoogte stellen. Het moet vannacht gebeurd zijn, dus ik nam aan dat u het niet wist.’

‘Nee. Ik wist dat zeker niet, alhoewel... Ik ga meteen kijken... Dank u wel, meneer eh..’

‘Huiskens. Graag gedaan mevrouw, en een prettige dag.’

Een oudere man aan de stem te horen. Ze pakt haar sleutels van de kast, haar mobiel heeft ze al. Sophie loopt naar de gang, schiet haar winterjas aan en wil op de liftknop drukken als ze zich bedenkt. Misschien handig als Pieter meekijkt. Ze duwt op de bel bij de buurman terwijl ze naar zijn naambordje staart. P.J. Goossen. Hij zit ook in het bestuur van de VvE, is technischer dan zij met haar juridische achtergrond en wie weet wat ze te zien krijgen.

‘Dus brokstukken steen? Puin, steen, stoeptegels, misschien. Dat klinkt alsof iemand geen zin had om de troep van zijn verbouwing naar de milieustraat te brengen en het hier maar heeft gedumpt.’ Pieter haalt zijn vingers door zijn wilde hardos als de lift hen naar beneden laat zakken, alsof hij zijn grijszwarte krullen op orde wil brengen.

‘Zou kunnen... Ik heb herrie gehoord vannacht, maar dat klonk niet als uitladen van afval. Het was een klap.’ Ze drukt op de buitendeurbouton, waarna de monumentale glazen deur meteen open zwenkt. Ze spert haar ogen wijd open. Daar links ligt het lawaai van vannacht, de ondefinieerbare verontrustende dubbele klap. Meneer heeft niets te veel gezegd. Dikke brokken en zelfs platen steen liggen midden voor hun gebouw over de stoep verspreid. Ze stapt over een scherf heen, plaatst voorzichtig haar voeten tussen het puin. De brokstukken zijn aan de ene kant dof, aan de andere kant glanzend. Pieter pakt een steen op, gaat met zijn vinger over ribbelige strepen op de doffe kant. Hij draait hem om.

‘Het is natuursteen, kijk.’

De diepzwarte glans van de steen doet haar naar boven kijken, het zal toch niet...

‘Pieter... kijk nou!’ Haar hand bedekt haar mond als haar ogen de gevel scannen van links naar rechts en terug. Het

levend archief binnen in haar roert zich. *Tomas, broertje van toen. Zwitserland.* Haar armen lijken slap elastiek.

‘Nou Sophie, we hebben een probleem.’

‘Maar dat kán toch niet!’ Intussen probeert iets tot haar door te dringen. Het is of er een verborgen teken op straat ligt, zomaar in de bewoonde wereld.

‘Vierde verdieping is het, zie je wel, het zijn volgens mij twee gevelplaten. Als je van profiel naar profiel telt. Tja, daar moeten nieuwe komen.’

‘Dat mag er toch niet af vallen! Wat had vannacht wel niet kunnen gebeuren als je hier toevallig langsliep.’ Instinctief doet ze een paar stappen naar achteren, haar evenwicht bijna verliezend als ze een stuk steen onder haar schoen krijgt. Haar armen doen ineens weer mee om haar op de been te houden. ‘Kom daar weg joh, het kan gevaarlijk zijn.’ Straks valt er nog zo’n zware plaat boven op Pieter, maar die scharrelt rustig door tussen de brokstukken.

Ze is de weg overgestoken naar het Diep en staat op de rand van de kade, waar ze wat ontspant. Ze begint foto’s te nemen van de gevel, twee met het overzicht en een paar ingezoomd. Wat een rotgezicht ook, als je zo kijkt. Lelijke gaten, zieke plekken.

Pieter staat op de stoep 112 te bellen, ze vangt een paar woorden op, gevaarlijk... hekken... spoed. Had hij wel even kunnen overleggen, denkt ze, typisch een man om het initiatief te nemen door meteen te handelen. En intussen wel met gevaar voor eigen leven op de stoep blijven staan. Pieter als held. Haar glimlach heeft een weerhaakje van onrust. Toeval is wat je van boven toevalt, haar tricky lijfspreuk. Ze loopt met een grote boog naar de voordeur en terwijl ze wacht tot de buurman eraan komt, bezint ze zich op wat haar verder te doen staat. Hier mag voorlopig niemand meer lopen, ze moeten de bewoners inlichten, een plan van aanpak maken.

In de lift met Pieter ziet ze grijzig gruis aan de neuzen van zijn schoenen. Het moet ook opgeruimd, denkt ze terwijl vanuit de spiegel een vrouw met vlammend rode haar-dos haar bedrukt aankijkt voor ze uitstappen.

‘Ga je nog mee naar binnen? De zaak op een rijtje zetten?’

‘Nee, sorry Sophie, ik heb een hoop dingen te doen vandaag. Regel jij het eerst verder? We spreken elkaar nog.’

‘De gemeente moet hekken plaatsen.’

‘Heb ik al doorgegeven aan de politie, zij nemen contact op met de gemeente!’ Hij roept het haar toe over zijn schouder, terwijl hij z’n voordeur opent.

Sophie haalt haar sleutel tevoorschijn. Misschien maar goed ook om alleen te zijn. De keuken voelt vriendelijk vertrouwd, een delicate koffielaar begroet haar na enkele minuten, maar als ze een schep suiker in haar koffie doet, weet ze dat ze van slag is. Suiker... dat was iets van Ruud, dat lepelpuntje in de koffie had haar man nooit kunnen afwennen. Misschien was het voor hem een zintuigelijke herinnering aan hun werk in Brazilië nabij alle suikerrietveldjes en bananenbomen. Na jaren waren ze teruggekeerd, hij kreeg een huisartsenpraktijk in Amsterdam. Een paar jaar geleden, ook in januari, viel het hun beiden op dat zijn oogwit geel was geworden. In de late zomer daarna stierf hij. Een bijzonder halfjaar was het, waarin het optimisme van Ruud en zijn moed om draden af te hechten haar pijn tegelijk scherper en dragelijk maakten. Wat was het stil in huis toen hij weg was. Hij had zo veel contacten, bracht zo veel aanloop en telefoon mee met zijn activiteiten. Maar zijn geur, zijn grote lijf, zijn ademhaling, voetstap en stem, het samenzijn – die herinneringen houdt ze bij zich. Zolang ze die levend kan houden. Soms denkt ze dat ze verschrompelen. Ze is gekrompen vanbinnen.

Als ze de ontbijttafel opruimt, knijpt ze in een mes alsof dat houvast geeft. Het moet even helemaal leeg zijn hier, weg die kranten, haar bord en andere troep. Geen kruimels, geen folders. Een lege tafel waar ze werktuiglijk een stoel onder vandaan trekt. Ze voelt zich beklemd en kijkt naar buiten. De lucht is helderblauw. Een paar lichte wolken schuiven geruisloos langs de hemel als vage vegen, waar een vliegtuig langzaam zijn kaarsrechte dubbelspoor doorheen trekt. Terwijl ze blijft kijken, transformeren plukken en strepen in fijne draden, een geaderd marmerveld. Zacht marmer, sneeuwrotsen.

Sneeuw, daar hield Tomas van, haar andere geliefde dode. Sneeuw en bergen. Zeventien was hij nog maar, en voor het eerst met vrienden op vakantie.

Gek dat ze dat geluid vannacht hoorde als iets ergs buiten haar om, iets wat haar niet raakte. Het tomasgevoel dat onder een zerk in haar ziel begraven ligt kruipt omhoog; ze krijgt het koud. Het was vrijdagnacht, het had zomaar gekund dat daar voor het huis iemand liep met een slok op. De nabestaanden zouden hem of haar niet meer te zien krijgen, aan de hand van ring, sneakers of hakken, tanden of tattoo zou de identificatie moeten plaatsvinden.

Wat is die familie, wat is haar en anderen bespaard gebleven! Dood door schuld. Maar wie is hier eigenlijk verantwoordelijk? Dat ze daar nog geen moment aan gedacht heeft.

Ze pakt haar laptop en zoekt de bewonersgroep op. Er moet wat gebeuren vandaag. Haar benen voelen raar aan, onvast, alsof ze lang niet gegeten heeft. Ze pakt een A4 uit de printer en legt het voor zich, haar vulpen in de hand.

Nu

1. Afspraken afzeggen

Verder blijft het blad leeg. Steeds dat beeld van de dood die als werkelijkheid uit de hemel valt, rechtstreeks haar leven binnen. De donderslag van de gedachte die nadreunt: nu ligt hij altijd op de loer, ook hier. Ze kon het wegstoppen. Dacht ze.

Sophie staat op, loopt naar het schilderij met de twee zonnebloemen dat haar moeder schilderde na Tomas' dood. Eén bloem kijkt haar vol aan, de andere heeft zich afgewend, is naar het verleden gekeerd.

Het is geen reële gedachte, zegt ze hardop. Er is niets gebeurd vannacht. Kijk naar Pieter, die liep daar gewoon. Ga aan het werk, doe iets. Ze schroeft de dop van haar vulpen er opnieuw af. Denkt na, schrijft dingen op in willekeurige volgorde, zet pijlen en strepen. Wat ze normaal in tien minuten zou kunnen noteren staat na een uur dan toch op papier. Ze is leeg en leest.

Nu

1. Afspraken afzeggen
2. Technische commissie
3. VvE – bewonersvergadering
4. Gemeente bellen / schoonmaakbedrijf
5. Projectontwikkelaar bellen / Aannemer?

Later

6. Architect?
7. Verzekering?

Met haar kopje loopt ze naar de keuken en drukt de knop van het Nespresso-apparaat in.

Bij Tomas was er geen schuldige.

2

‘Van Santen.’

‘Met Sophie Roest. Goedemorgen Harrie, heb je even? Schrik niet, er zijn vannacht twee gevelplaten van de vierde verdieping naar beneden gekomen.’

‘Gevelplaten?’

‘Heb je niks gehoord?’

‘Hè? Ik ga meteen kijken, is de gemeente gewaarschuwd?’

‘Dat heeft Pieter in gang gezet. We kregen een melding van een buurtbewoner, dat de stoep bezaaid met puin ligt. Kunnen jullie als technische commissie de garantietermijnen nakijken, de gegevens van de aannemer, onderaannemer, enzovoorts? Alles wat jullie nodig vinden om te doen, hoor ik graag. Dan roep ik de VvE bij elkaar, we moeten als eigenaren bespreken hoe dit nu verder moet.’

‘Sophie, ik... eh, dat is nogal een bericht op de nuchtere maag. Het overvalt me. In elk geval bedankt voor je belletje, ik zal zien wat ik doen kan. We houden contact, hoi.’

Hoi... het klinkt in haar oren te jolig voor de situatie, maar Harrie is nog geen vijftig, een jonkie hier. De een zegt hoi, de ander moi, alles kan in Sluisbroek en zeker in hun appartementengebouw waar mensen uit de Randstad naast authentieke plattelanders wonen.

Hun trots op dit monumentale onderkomen, dit statige huis aan het water, dateert al van voor ze hier als eerste bewoners neerstreken, toen ze de documentatie van dit Sluisbroekse hoogstandje onder ogen kregen en de uitstra-

ling van het project op zich lieten inwerken. Om zich over te geven aan toekomstdromen: de gezelligheid van schepen's zomers voor de deur, het heerlijke achterland van akkers, riet, boerderijen, veenplassen. Wonen in een duur koopappartement op een geweldige locatie. De plek, de plek, daar gaat het om. Dat de gemeente grote ambities koesterde ten aanzien van het gebouw kon alleen maar in hun voordeel zijn. Sophie herinnert zich de informatieavond waar wervende teksten over de tafel vlogen die de toekomstige bewoners als vangballen in hun gretige handen opvingen: gezien de potentie van de buurt, heeft de gemeente, in overleg met de projectontwikkelaar, vastgesteld dat het koopappartementen zullen zijn in de dure prijsklasse variërend van vierenhalf tot negenhalve ton.

‘En kunt u aangeven: waarom is voor deze architect gekozen?’

‘Er is een architect gezocht die bewezen heeft exclusieve, spraakmakende architectuur te maken.’

Een gevoelige snaar. Exclusief wonen, ‘met de voetjes in het water en het gatje in een stadje’.

Het toekomstige Handelskadehuis Casa Regina, aan de rand van het gezellige oude centrum, zou op een voortreffelijke locatie staan. Uitstekend bereikbaar, dicht bij station en uitvalswegen, dicht bij natuurgebied, uitzicht op water. De makelaar wist het verhaal gerieflijk aan te kleden; ruime kamers met riant balkon bij de eigen woning en faciliteiten voor gezamenlijk gebruik die uniek zouden zijn: een hotelsuite voor gasten, een fitnessruimte met sauna, een sfeervolle living en een royale, lichte zaal, geschikt voor bijeenkomsten of een familiefeest. De wethouder vatte samen: kortom, een heerlijk ruim woongebouw met eigentijdse luxe uitstraling, veel glas en een ingetogen belijning van natuurstenen gevelbekleding.

Wat haar betreft: al heeft ze in Brazilië jarenlang met genoeg op een veldpost in sobere omstandigheden geleefd tussen bladerhutten, bij luizen en zandvlooien, ze heeft geen afkeer van comfort en luxe als de plek goed is. De eenvoud van dit achterland met riet en water bevalt haar.

Als ze door het voorste raam kijkt, komt juist het wagentje van de gemeente aanrijden met de ijzeren hekken. Twee potige kerels in overall laden ze uit, en plaatsen ze op straat. Zeker vijf meter uit de gevel. Ze is benieuwd of ze om het hele gebouw heen komen te staan. Daar lijkt het wel op, als ze de hoek omgaan. Over de brug nadert een auto van de gemeentereiniging. Het logo komt traag de bocht door en stopt aan de Handelskadekant. Gele en blauwe helmen springen uit de cabine, bewegen als levende legopoppetjes door elkaar en doen hun puinruimerswerk. Als er vannacht platen afgevalen zijn, kan dat nu ook gebeuren. Zo'n helm maakt dan geen verschil meer. Sophie voelt een spanning onder haar ribben, een harde spiermassa, een brok graniet vanbinnen.

Je moet niet altijd het ergste denken, zegt ze tegen zichzelf om haar brein te masseren tot positievere gedachten. Straks zijn die scherven beneden opgeruimd en meegenomen. Ze kijkt naar de natuursteenbrok die ze vanmorgen in een opwelling oprapte en op de kast bij haar verzameling heeft gelegd – met de glanzende kant naar boven. Zo heeft ze van haar reizen stenen meegenomen, fysieke herinneringen aan bijzondere plekken op aarde, bewijsstukken van haar aanwezigheid daar. ‘Maar jij bent een steen des aanstoots,’ zegt ze richting de kast.

‘De gemeente heeft voor bureau ALTO uit Amsterdam gekozen. Waren er geen architecten in de regio beschikbaar?’

Pieter. Toen nog meneer Goossen, zoals zij mevrouw

Roest was op die informatieavond over het nieuw te bouwen wooncomplex. Hij was naar de microfoon gelopen en stelde de ene na de andere vraag. Ze keken vanachter hun ronde tafels met kleedje en plastic gelegenheidsbloemetje nieuwsgierig toe, een toekomstige medebewoner? Leuke vent, stevige stem, zinnige vraag.

‘Zeker, na een voorselectie is een prijsvraag uitgeschreven onder vier architecten, waarvan drie bij u uit de provincie en daaraan hebben wij als gemeente bureau ALTO uit Amsterdam toegevoegd. Maar er zijn wel degelijk regio-architecten in beeld geweest.’

Om de plaatselijke architecten niet tegen zich in het harnas te jagen, voegde Sophie in gedachten toe, half geamuseerd, half geërgerd. De wethouder naast de makeelaar knikte de zaal monter toe. Keurig, dat overhemd, zou zijn vrouw denken als ze hem hier zo zag zitten.

‘Alle vier plannen voldeden aan het programma van eisen.’

‘Als dat zo is, waarom is dan voor bureau ALTO gekozen?’

‘Dat is een unanieme keuze geweest van de welstands- en beoordelingscommissie samen, op grond van het gehele architectonische concept. Dit gebouw hoort qua architectuur bij de top in Nederland. De welstand was euforisch over dit ontwerp.’

De projectontwikkelaar als derde achter de tafel, bril op bril af, lichtte de bekwaamheden van de commissies verder toe. Meneer Goossen weer terug naar zijn stoel, waarop zijn vrouw zolang haar handtas had neergezet. Een lange man naar de microfoon. Elegante verschijning, boord open, sjaaftje erin. Bekakt, zou de jongere generatie zeggen, haar dochter als eerste, als ze ooit een dochter gehad zou hebben. Maar zij keek met gretige belangstelling toe hoe hij de microfoon wat hoger stelde, zijn scherp gesneden gezicht met de magere wangen bukte naar de stalen kop van de

microfoon en zichzelf als Harrie van Santen voorstelde.

‘Op grond waarvan was de keuze voor bureau ALTO unaniem? Daar zijn wij als eventueel toekomstige bewoners wel benieuwd naar.’

‘Op grond van de stedenbouwkundige en architectonische kwaliteit, zoals neergelegd in een beeldkwaliteitsplan. Zorgvuldige detaillering, gevarieerde setting, expressief materiaalgebruik.’ De wethouder kreeg een zachte blik in de ogen. Alsof het droomgebouw al voor hem stond, hij namens hen naar binnen was gegaan, wanden had betast, vloeren belopen, uitzichten bewonderd en tot in de ziel van zijn krachtige kuiten gevoeld had hoe zij en Sluisbroek voor eeuwig aan elkaar verbonden waren. ‘Die intrinsieke kwaliteit heeft ons als B&W unaniem overtuigd, zoals ik al aangaf.’ En zo orakelde hij verder over topsegment in Nederland en persoonlijk zeer content met deze keuze en dat ze hier heel mooi gingen wonen: ‘Het historische centrum in de voortuin, een natuurgebied in de achtertuin. Het is echt een project om van te watertanden, zoals u in onze documentatie aan de uitwerking al kunt zien.’

Hun blik ging naar de cover van de luxe folder die bij de ingang was uitgedeeld, en in hun binnenste leek tegen alle winterkilte in iets warmes te gaan gloeien. Het ritme in de gevelaanzichten, fijne materialen (hufterproof!), ja dit ontwerp beroerde alle zintuigen.

De projectontwikkelaar keek of hij een zalige cocktail aan zijn mond zette: ‘Belangrijk is dat de woning als een warme jas moet gaan zitten en u trots bent op uw bijzondere bezit.’

Harrie keerde terug naar zijn stoel, begon te bladeren, noteerde in de kantlijn een vage krabbel.

Een vrouw met een grijsblonde paardenstaart die ze zou leren kennen als Oetje, riep vanaf haar stoel door de zaal:

‘Allemaal leuk en aardig, maar de prijs is er dan ook naar. Zeker Amsterdamse prijzen.’

Meerdere aspirant-bewoners stelden vragen. Zonwering, fietsenberging, uitzicht en daglicht – alles kwam langs. Iemand vroeg naar het lidmaatschap van de Vereniging van Eigenaren dat ‘van rechtswege’ verplicht bleek te zijn als je een appartement kocht, inclusief bijdrage van een paar honderd euro per maand. Zo kon de VvE zorgen voor onderhoud en beheer van het gebouw. Het maakte geen verschil meer. De sfeer kantelde naar die van een aangename burendag. Men had zich voorzichtig als nieuweling opgesteld, om te merken dat de meesten hun reserves al snel lieten varen, waarna de hartelijkheid van alle kanten toenam. Sophie zag hoe Oetje met haar vingers de cakekrumels van haar schoteltje depte. Zou het te proeven zijn dat die vruchtencake geen vriendelijke traktatie was, maar net als de luxe documentatie van de makelaar in de prijs van het appartement was opgenomen?

‘De dure jongens die hier gedienschtig uitleg staan te geven over de plattegronden worden uiteindelijk betaald door de bewoners,’ merkte Harrie van Santen in de pauze op toen ze naast hem bij de in de zaal geplaatste showborden stond. Hij knipperde af en toe heftig met beide ogen tegelijk, een onwillekeurige samentrekking van de oogspieren. Om haar heen gonsde het van de vragen en ambities die als draaikiepramen alle kanten op bewogen: indeling, servicekosten, buitenruimte, energiezuinigheid, zonnepanelen – ‘we willen een gebouw dat niet op Gronings gas aangesloten hoeft te worden’ – ‘u krijgt een warmtepompinstallatie, het is hiermee een van de eerste gebouwen in Nederland die energieneutraal zijn’ – ‘meneer, hoe draait de zon?’ Ook dat werd afdoende geregeld.

Huis aan de Handelskade is een menselijk verhaal over bouw en rouw, en over integriteit als het erom spant.

Na de dood van haar man keert Sophie terug naar Nederland en betreft ze een nieuwbouwappartement. De bewoners kiezen haar als voorzitter van de Vereniging van Eigenaren. Op een dag komt een gevelplaat naar beneden. Het wordt al snel duidelijk dat het om een constructiefout gaat. In het belangenspel dat losbarst probeert Sophie haar integriteit te bewaren. Vooral als ze de verantwoordelijke aannemer ontmoet, en ze niet vrij blijkt van gevoelens, beseft ze dat het niet eenvoudig zal worden.

Ria Borkent (1950) publiceerde gedichten en liedteksten, was stadsdichter van Apeldoorn en Dichter op het Nieuws voor het *Nederlands Dagblad*. Ze vertaalde de *Matthäus Passion* in het Nederlands en werkte onder andere mee aan Psalmen voor Nu en diverse verhalenbundels. *Huis aan de Handelskade* is haar fictiedebuut.

UITGEVERIJMOZAIK.NL